

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, declarat de avocatul Vitalie Pîslaru, în numele inculpatului

***Ciobanu Eugeniu XXXX**, născut la
XX XXXXX XXXX, originar și locuitor al mun. XXXXX,
str. XXXXX XX, ap. XX, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>05.10.2016 – 04.10.2017,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>23.10.2017 – 21.11.2017,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>09.02.2018 – 14.03.2018.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 04 octombrie 2017, Ciobanu Eugeniu a fost condamnat în baza art. 236 alin. (1) Cod penal la 5 ani și 6 luni închisoare.

Instanța a mai dispus: *„Se absolvă de la executarea pedepsei stabilite lui Ciobanu Eugeniu în temeiul dispoziției art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 210 din 29.07.2016, înlăturând răspunderea penală”.*

2. Instanța de fond a constatat că la 05 mai 2015, inculpatul Ciobanu E., aflându-se în alimentara „Citro-Impex”, amplasată în mun. XXXXX, str. XXXXX

XX, sub pretextul convertirii bancnotelor cu nominalul de 100 lei în bancnote cu nominal mai mic, a transmis vânzătoarei Hîțu C. 4 bancnote cu nominalul de 100 lei RM, contra sumei de 400 lei RM, în bancnote de 10 lei. La 06 mai 2015, de către angajații Băncii de Economii au fost stabilite semne de falsificare a 3 bancnote cu nominalul de 100 lei transmiși de SA „Citro-Impex”, bancnotele fiind rupte în fragmente a câte 4 bucăți fiecare și restituite înapoi.

Folosind aceeași metodă de punere în circulație a banilor falși, la 07 mai 2015, inculpatul, aflându-se în sala de forță, amplasată în mun. XXXXX, str. X XXXX XX, în scopul convertirii bancnotelor cu nominalul de 100 lei, fiecare în bancnote cu nominalul mai mic, a transmis administratorului Carțin M. două bancnote cu nominalul de 10 lei fiecare, contra a 4 bancnote cu nominalul de 50 lei fiecare. Cele 2 bancnote cu nominalul de 100 lei au fost distruse și aruncate.

La 20 mai 2015, bancnotele fragmentate au fost ridicate de la Hîțu C. și expediate Direcției Tehnico-Criminalistică și Expertize Judiciare Centru a Centrului Tehnico-Criminalistic și Expertize Judiciare al IGP al MAI, în scopul stabilirii dacă au fost confecționate la întreprinderea specializată în confecționarea banilor, și care este metoda de confecționare a acestora.

Potrivit Raportului de expertiză nr. 4958-4959 din 22.05.2015, s-a stabilit că 12 fragmente de bancnote cu nominalul de 100 lei, au constituit un tot întreg ce formează 3 bancnote cu nominalul de 100 lei BN RM cu seria și numărul: F. 0021 634886, F. 0026 708651. F 0037 606651, anul de emisie 2013. Trei bancnote cu nominalul de 100 lei RM cu seria și numărul: F. 0021 634886, F. 0026 708651, F. 0037 606651, anul de emisie 2013, sunt confecționate din bancnote autentice cu nominalul de 10 lei BN RM, seria, numărul, rechizitele căreia au fost spălate prin metode chimice, apoi executate cu folosirea tehnicii computerizate cu imprimantă InkJet, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut integral vina, s-a căit sincer de cele comise, a restituit prejudiciul cauzat părților vătămate și a solicitat aplicarea în privința sa a Legii privind amnistia, cu încetarea procesului penal.

Totodată, martorul Hîțu C. a declarat că activează în calitate de vânzătoare, iar inculpatul a rugat-o să-i schimbe niște bani. I-a schimbat acestuia suma de 400 lei. A doua zi, la bancă, s-a stabilit că din ei 300 lei sunt falși, fiindu-i întorși banii ruți. Inculpatului i-a schimbat suma de 400 lei, iar la bancă i s-a întors suma de 300 lei, ulterior un cumpărător restituindu-i o bancnotă de 100 lei, pe care a primit-o rest. A doua zi, Carțin M. i-a spus că și el a schimbat inculpatului bani falși. Bancnotele nu aveau semne vizibile de falsificare, iar ea avea încredere în inculpat.

Martorul Carțin M. a indicat că cunoaște inculpatul, acesta a intrat în sala de sport unde activează el pentru a schimba 200 lei, bancnote cu nominalul de 100 lei. Inculpatul a pus pe masă suma de 200 lei, iar el i-a schimbat în bancnote cu nominal mai mic din banii personali. Ulterior, la magazin s-a întâlnit cu Hîțu C. care i-a spus că a primit câteva bancnote false cu nominalul de 100 lei. Apoi, a depistat că bancnotele primite de la inculpat tot erau false și i-a solicitat acestuia returnarea banilor. Inițial, inculpatul a încercat să nege că banii sunt falși și că sunt de la el, ulterior i-a reîntors banii, iar el i-a rupt pe cei falși. Acesta i-a spus că a primit de la un băiat 1000 lei falși în schimbul la 400-500 lei.

Martorul Galbur A., ofițer de investigație Direcția operațiuni speciale nr. 5, a comunicat că l-a documentat pe inculpat pe faptul punerii în circulație a banilor falși în bancnote a câte 100 lei. Inculpatul, în prezența sa, a lui Carțin M. și Hîțu C., vânzătoarea magazinului alimentar, a recunoscut vina. Ulterior, a făcut declarații în detaliu, indicând persoana de la care a primit banii. Astfel, a luat de la Gicu și Dima 1000 lei falși pentru care a achitat 500 lei, banii fiindu-i transmiși personal de Gicu. Inculpatul a recunoscut că a luat banii și i-a pus în circulație, dorind să obțină câștig, însă nu a avut tangență la fabricarea acestor bani.

Vinovăția inculpatului se confirmă și prin materialele scrise, anexate la materialele cauzei, și anume:

procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 20.05.2015, conform cărui martorul Hîțu C. îl recunoaște pe Ciobanu E. ca fiind persoana care la 05.05.2015 i-a transmis bancnote cu nominalul de 100 lei cu semne de falsificare;

procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 20.05.2015, potrivit cărui martorul Carțin M. îl recunoaște pe Ciobanu E. ca fiind persoana care la data de 07.05.2015 i-a transmis bancnote cu nominalul de 100 lei cu semne de falsificare;

raportul de expertiză nr. 4958-4959 din 22.05.2015, că 12 fragmente de bancnote cu nominalul de 100 lei RM au constituit un tot întreg ce formează 3 bancnote cu nominalul de 100 lei BN RM cu seria și numărul: F. 0021 634886, F. 0026 708651, F. 0037 606651, anul de emisie 2013. Trei bancnote cu nominalul de 100 lei RM cu seria și numărul: F. 0021 634886, F. 0026 708651, F. 0037 606651, anul de emisie 2013, sunt confecționate din bancnote autentice cu nominalul de 10 lei BN RM, seria, numărul, rechizitele căreia au fost spălate prin metode chimice, apoi executate cu folosirea tehnicii computerizate cu imprimanta InkJet, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare;

procesul-verbal de audiere a învinuitului din 19.08.2015, conform cărui învinuitul Ciobanu E. a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate.

Instanța a considerat ca fiind demonstrată integral vinovăția inculpatului prin probele administrate și i-a încadrat acțiunile în baza art. 236 alin. (1) Cod penal, ca punerea în circulație a semnelor bănești emise de Banca Națională a Moldovei false, utilizate pentru efectuarea plăților.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61,75-78 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, anterior nu a fost condamnat, s-a căit sincer de cele săvârșite, este invalid de gr. II, se caracterizează pozitiv, a restituit integral prejudiciul cauzat părților vătămate, iar acestea nu au careva pretenții materiale sau morale, precum și a solicitat aplicarea în privința sa a Legii privind amnistia cu încetarea procesului penal, concluzionând că reeducarea și corectarea lui este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare.

La fel, instanța a conchis că în privința inculpatului urmează a fi aplicate prevederile art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016 or, acesta cade sub incidența Legii nominalizate, fiind stabilit că el, anterior nu a fost condamnat, a recunoscut vinovăția integral și s-a căit sincer în cele săvârșite, iar

partea vătămată nu are careva pretenții materiale sau morale, nefiind înaintată acțiune civilă.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Buiucani, Olesea Roșca, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 236 alin. (1) Cod penal la 5 ani și 6 luni închisoare, cu executare.

Apelanta a invocat că instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 236 alin. (1) Cod penal, condamându-l la 5 ani și 6 luni închisoare, în partea încadrării juridice și pedepsei aplicate sentința nefiind contestată.

Totodată, potrivit art. 2 alin. (1) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016, procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani.

Inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat în temeiul art. 236 alin. (1) Cod penal, sancțiunea căruia prevede pedeapsă de la 5 la 10 ani închisoare.

Astfel, inculpatul nu poate fi absolvit de la executarea pedepsei stabilite pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 236 alin. (1) Cod penal, deoarece sancțiunea articolului incriminat prevede în calitate de pedeapsă maximă 10 ani închisoare, iar art. 2 al. Legii privind amnistia se aplică pentru infracțiunile care prevăd în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Inculpatului Ciobanu Eugeniu, declarat vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 236 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a săvârșit infracțiunea incriminată, împrejurările fiind stabilite din probele administrate, care au fost apreciate corect, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, vinovăția inculpatului se dovedește prin probele administrate, și anume:

declarațiile martorilor Hîțu C., Carțîn M. și Galbur A.;

declarațiile inculpatului prin care a recunoscut integral vina și fapta comisă, și s-a căit sincer, a restituit prejudiciul cauzat;

procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 20.05.2015, conform cărui martorul Hîțu C. îl recunoaște pe Ciobanu E. ca fiind persoana care la 05.05.2015 i-a transmis bancnote cu nominalul de 100 lei cu semne de falsificare;

procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 20.05.2015, potrivit cărui martorul Carțin M. îl recunoaște pe Ciobanu E. ca fiind persoana care la 07.05.2015 i-a transmis bancnote cu nominalul de 100 lei cu semne de falsificare;

raportul de expertiză nr. 4958-4959 din 22.05.2015, că 12 fragmente de bancnote cu nominalul de 100 lei RM au constituit un tot întreg ce formează 3 bancnote cu nominalul de 100 lei BN RM cu seria și numărul: F. 0021 634886, F. 0026 708651, F. 0037 606651, anul de emisie 2013. Trei bancnote cu nominalul de 100 lei RM cu seria și numărul: F. 0021 634886, F. 0026 708651, F. 0037 606651, anul de emisie 2013, sunt confecționate din bancnote autentice cu nominalul de 10 lei BN RM, seria, numărul, rechizitele căreia au fost spălate prin metode chimice, apoi executate cu folosirea tehnicii computerizate cu imprimanta InkJet, nu la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare;

procesul-verbal de audiere a învinuitului din 19.08.2015, conform cărui învinuitul Ciobanu E. a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate.

Astfel, a fost stabilit cu certitudine că inculpatul a săvârșit infracțiunea incriminată, iar acțiunile acestuia au fost corect încadrate pe art. 236 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de fond incorect a absolvit inculpatul de la executarea pedepsei stabilite pe motivul intervenirii actului de amnistie, deoarece potrivit art. 2 alin. (1) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016, procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, însă sancțiunea art. 236 alin. (1) Cod penal prevede pedeapsa cu închisoare de la 5 la 10 ani, astfel că fapta constatată nu cade sub incidența legii privind amnistia.

Or, inculpatul nu poate fi absolvit de la executarea pedepsei, instanța de fond eronat stabilind că faptele incriminate acestuia cad sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016, iar soluția adoptată cu privire la aplicarea actului de amnistie este nefondată.

La aplicarea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de caracterul și gradul pericolului social și prejudiciabil al infracțiunii comise, de faptul că inculpatul a săvârșit intenționat o infracțiune gravă, că acesta este invalid de gradul II, se caracterizează pozitiv și a restituit integral prejudiciul cauzat prin infracțiune, că nu au fost stabilite circumstanțe agravante, în calitate de circumstanțe atenuante fiind reținute recunoașterea vinei și căința sinceră, concluzionând că stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare va duce la restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

5. Avocatul Vitalie Pîslaru a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii, *cu dispunerea achitării și încetarea procesului penal, ori cu rejudecarea cauzei.*

Recurentul a invocat că din probele administrate este evident că lipsește latura subiectivă și subiectul infracțiunii.

Or, inculpatul nu poate fi subiect al infracțiunii, nefiind demonstrat de acuzare că acesta a fabricat bancnotele false – un element al infracțiunii expres prevăzut de art. 236 alin. (1) Cod penal.

Totodată, lipsește și latura subiectivă a infracțiunii, deoarece inculpatul nu cunoștea că bancnotele sunt falsificate, iar acuzarea nu a dovedit prin probe acesta fapt, precum și scopul punerii lor în circulație.

Astfel, este evident că la examinarea cauzei au fost ignorate prescripțiile legii, ce denotă încălcarea dreptului inculpatului la un proces echitabil.

În același timp, inculpatul a recunoscut că a dat banii spre schimb și nu faptul că i-a confecționat cu scopul punerii în circulație sau că cunoștea că banii sunt falși.

În drept, recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 8) și 12) Cod de procedură penală – nu au fost întrunite elementele infracțiunii, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 8) și 12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în temeiul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Însă, conform art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora inculpatul nu a folosit calea apelului, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs doar decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația.

Potrivit art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

În această consecutivitate, se reține că inculpatul nu a utilizat în prealabil calea de atac – apelul, inclusiv în aspectul invocat de recurent, adică că nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, apărarea nedeclarând în genere vreun apel, în situația în care legea prevede această cale de atac (*pct. 1. – 5. din decizie*).

Pe lângă aceasta, în recursul ordinar lipsește cu desăvârșire contestarea deciziei instanței de apel în latura privind înrăutățirea situației inculpatului, cum prescrie art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală (*pct. 5. din decizie*).

Astfel, recursul de pe rol, în care se invocă doar nevinovăția și achitarea inculpatului, nu are nici un suport legal, deci nu poate fi judecat pe fond, adică este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul ordinar este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Vitalie Pîslaru împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, în privința inculpatului Ciobanu Eugeniu XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 aprilie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco